

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ДОБОЈ
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ, ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И
ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

**ИЗВЈЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНИМ МЈЕРАМА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ
АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЕНЕРГИЈОМ И
ПРИЛАГОЂАВАЊЕ КЛИМАТСКИМ ПРОМЈЕНАМА ГРАДА
ДОБОЈА**

Добој, фебруар 2026. године

САДРЖАЈ

1. УВОД	3
2. АНАЛИЗА SECAP ДОКУМЕНТА.....	4
2.1. Циљеви за ублажавање и адаптацију	4
2.2. Базни и референти инвентар емисија CO ₂	4
3. АНАЛИЗА СПРОВЕДЕНИХ МЈЕРА УСМЈЕРЕНИХ КА СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ CO ₂ У ПОДСЕКТОРУ ЈАВНИХ ЗГРАДА ГРАДА ДОБОЈА	7
3.1. Резултати смањења емисија CO ₂ у односу на базну и контролну годину	8
4. АНАЛИЗА СПРОВЕДЕНИХ МЈЕРА УСМЈЕРЕНИХ КА СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ CO ₂ У СЕКТОРУ ЈАВНЕ РАСВЈЕТЕ ГРАДА ДОБОЈА.....	10
4.1. Резултати смањења емисија CO ₂ у односу на базну и контролну годину	11
4.2. Резултати смањења емисија CO ₂ у сектору јавних објеката и јавне расвјете у односу на базну и контролну годину укупних емисија у граду Добоју	11
5. ИНВЕСТИРАНА СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ SECAP-а У ПЕРИОДУ 2020 – 2024	13

1. УВОД

Циљ извјештаја је анализа и верификација спроведених активности и мјера енергетске ефикасности у Граду Добоју, које за циљ имају смањење емисија CO₂, у складу са важећим **Акционим планом за управљање енергијом и прилагођавањем климатским промјенама до 2030. године** (у даљем тексту **SECAP**)¹. Град Добој је иницирао израду извјештаја за период 2020. – 2024. година, који ће приказати средњорочни напредак у постизању смањења емисија CO₂, те процијенити у којој мјери Град Добој испуњава постављене циљеве SECAP-а.

Документ је конципиран на начин да анализира SECAP документ, са посебним освртом на сектор зградарства и јавне расвјете, те како су предметни сектори дефинисани у самом SECAP документу и најважније, како утичу на реализацију активности SECAP документа, односно доприносе смањењу емисије CO₂.

Даље, извјештај додатно идентификује области и/или активности на које би се Град Добој требао фокусирати и/или прилагодити своје активности како би испунио циљеве постављене у SECAP документу. Ови подаци евентуално дају смјернице за ревизију SECAP документа, или доприносе креирању акционог плана реализације SECAP документа, са циљем постизања постављених циљева смањења емисија CO₂.

¹ Eng. Social, Environmental and Climate Assessment Procedures (SECAP)

2. АНАЛИЗА SECAP ДОКУМЕНТА

Град Добој се потписивањем Споразума градоначелника у 2019. године активно укључио у provedбу мјера за испуњење визије Европске уније за климу и енергију на свом подручју. Такођер, потписници споразума дијеле заједничку визију којом ће осигурати декарбонизацију и отпорност градова у којима ће њихови грађани имати приступ сигурној, одрживој и свима приступачној енергији. Потписници се обвезују смањити емисије CO₂ за најмање 40% до 2030. године и повећати отпорност градова/општина на дјеловање климатских промјена. Потписници Споразума потврђују заједничку визију за 2050. годину, како слиједи:

- провођење декарбонизације локалног територија, на тај начин придоносећи ограничавању просјечног глобалног пораста температуре испод 2°С према Међународном климатском споразуму постигнутом приликом COP21 у Паризу у децембру 2015. године;
- повећање отпорности локалног територија те у том смислу јачање капацитета за прилагођавање неизбјежним утицајима климатских промјена;
- омогућити универзални приступ сигурној, одрживој и цјеновно доступној енергији свим грађанима те тиме придонијети унапрјеђењу квалитете живота те повећању енергетске сигурности.

2.1. Циљеви за ублажавање и адаптацију

Циљеви Града Добоја у смислу енергетске и климатске политике, дефинисани су кроз уштеде енергије и процијењено смањење емисија CO₂. За остваривање визије, Град Добој се приликом потписивања Споразума Градоначелника обавезао да ће остварити сљедеће циљеве:

- смањити емисије CO₂ (и, према могућности, других стакленичких гасова) на подручју града за најмање 40 % до 2030. ефикаснијом употребом енергије и већом употребом обновљивих извора енергије;
- повећати своју отпорност прилагођавањем посљедицама климатских промјена;
- дијелити своја искуства, резултате и добре праксе са осталим локалним и регионалним властима у Европској унији и шире, а у контексту Споразума градоначелника; и
- Израдити Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама (SECAP).

2.2. Базни и референти инвентар емисија CO₂

Како бисмо били у могућности евидентирати смањење потрошње енергије и посљедично смањење емисије CO₂, у складу са циљевима SECAP документа, неопходно је узети у разматрање базни и референтни инвентр емисија CO₂, те у складу с истим изразити проценат укупног смањења емисије CO₂ закључно са 2024. годином.

У фази израде SECAP документа, извршен је прорачун емисија CO₂ у базној 2013. години из свих разматраних сектора и подсектора, и укупни базни инвентар емисија који обједињује емисије из свих сектора. При томе је најприје извршен одговарајући прорачун потрошње финалне енергије, док су емисије CO₂ добивене множењем прорачунате енергије са одговарајућим емисионим факторима за поједине енергенте.

Након тога извршен је прорачун емисија из свих наведених сектора и за контролну 2020. годину, при чему су у обзир узете све промјене (смањење или повећање потрошње енергије) које су се десиле у периоду 2013.-2020. Поређење потрошње финалне енергије у добивеном базном и контролном инвентару показује да је потрошња финалне енергије на подручју града Добоја у контролној 2020. години за 7,72 % мања у односу на потрошњу у базној 2013. години.

Приказ промјена укупне потрошње енергије и потрошње у разматраним секторима те заступљености разматраних сектора у укупној финалној енергији, у периоду од базе до контролне године, дат је у наредној табели.

Табела 1 Поређење укупне потрошње финалне енергије и потрошње по разматраним секторима у базној и контролној години

СЕКТОРИ	Базни инвентар		Контролни инвентар		Смањене потрошње	
	Финална енергија (MWx)	Учешће појединих сектора (%)	Финална енергија (MWx)	Учешће појединих сектора (%)	Финална енергија (MWx)	Промијена потрошње енергије (%)
Зградарство и јавна расвјета						
Јавне зграде у власништву Града	9.517,68	1,55	7.301,12	1,29	2.216,56	23,29
Јавне зграде које нису у власништву Града	16.345,06	2,66	9.535,74	1,68	6.809,32	41,66
Стамбене зграде	347.821,50	56,61	334.079,40	58,92	13.742,10	3,95
Јавна расвјета	1.775,20	0,29	1.938,40	0,34	(163,20)	(9,19)
Саобраћај						
Возила у надлежности Града	832,96	0,14	607,20	0,11	225,76	27,10
Јавни превоз	11.665,53	2,22	14.430,80	2,54	(765,27)	(5,60)
Путничка и комерцијална возила	222.770,00	36,26	197.909,03	34,91	24.860,97	11,15
Не-енергетски сектор						
Водоснабјевање	1.682,11	0,27	1.178,42	0,21	503,68	29,94
УКУПНО	614.410,04	100,00	566.980,11	100,00	47.429,92	7,72

Евидентно је да је у периоду 2013.-2020. највеће смањење вриједности потрошње енергије остварено у сектору саобраћаја и то у подсектору путничких и комерцијалних возила, гдје се потрошња енергије до контролне 2020. године смањила за 24.860,97 MWx односно за 11,15 % у односу на базу 2013. годину.

Поређење емисија CO₂ у базном и контролном инвентару показује да су емисије CO₂ на подручју Града у контролној 2020. години за 18,07 % мање у

односу на емисије у базној 2013. години. Приказ промјена укупних емисија CO₂ те учешћа појединих сектора у укупним емисијама, у периоду од базне до контролне године, дат је у наредној табели.

Табела 2 Порођење укупних емисија CO₂ и емисија разматраних сектора у базној и контролној години

СЕКТОРИ	Базни инвентар у 2013.		Контролни инвентар у 2020.		Смањене потрошње	
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Учешће појединих сектора (%)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Учешће појединих сектора (%)	Смањење CO ₂ по секторима (%)	Учешће појединих сектора (%)
Зградарство и јавна расвјета						
Јавне зграде у власништву Града	3.462,91	1,70	2.633,30	1,58	829,61	23,96
Јавне зграде које нису у власништву Града	5.646,51	2,78	3.334,34	2,00	2.312,17	40,95
Стамбене зграде	129.618,35	63,75	102.316,68	61,42	27.301,67	21,06
Јавна расвјета	1.349,15	0,66	1.473,18	0,88	(124,03)	(9,19)
Саобраћај						
Возила у надлежности Града	220,90	0,11	161,70	0,10	59,20	26,80
Јавни превоз	3.648,70	1,79	3.853,02	2,31	(204,33)	5,60
Путника и комерцијална возила	48.106,11	28,58	51.924,29	31,17	6.181,83	10,64
Не-енергетски сектор						
Водоснабјевање	1.278,40	0,63	895,60	0,54	382,80	29,94
УКУПНО	203.331,03	100,00	166.592,11	100,00	36.768,92	18,07

Евидентно је да је у периоду 2013.-2020. највеће смањење вриједности емисија остварено у сектору зградарства, нарочито у подсектору стамбених зграда гдје су се емисије CO₂ смањиле за 27.301,67 т односно за 21,06 % у односу на стање у базној години. Из Табеле 2-2 се такође види да је у периоду 2013.-2020. остварено смањење емисија од 18,07 % у односу на базу 2013. годину, што је за 21,93 % мање од 40% смањења предвиђеног у циљу постављеном за 2030. годину.

У наредној фази прорачуна извршена је процјена могућег смањења емисија CO₂ до 2030. године за сценарио наставка досадашњих трендова у разматраним секторима, без интензивнијег и системског учешћа Града Добоја и без реализације додатних мјера енергетске ефикасности.

Резултати тог прорачуна показују да би у том случају укупно смањење емисија CO₂ у 2030. години било 33,05%, што је такође испод постављеног циља од најмање 40% смањења.

3. АНАЛИЗА СПРОВЕДЕНИХ МЈЕРА УСМЈЕРЕНИХ КА СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ CO₂ У ПОДСЕКТОРУ ЈАВНИХ ЗГРАДА ГРАДА ДОБОЈА

Према подацима добијеним од представника града Добој у периоду од 2020. до 2024. године 67 јавних објеката је било предмет енергетске санације, односно имплементације мјера енергетске ефикасности, са циљем смањења потрошње енергије, примарно из фосилних извора, те посљедично и смањења емисије CO₂.

У наредној табелим табелама, приказани су кључни подаци о енергетским својствима објеката прије и после енергетске санације. Такође, приказани су и економски и еколошки параметри спроведених мјера.

Табела 3 Основни подаци (волумени гријаног објекта, површине и коефицијенти проласка топлоте)

Број објеката	67
Просјечан волумен гријаног дијела објекта (m ³)	4.480,34
Укупан волумен гријаног дијела објекта (m ³)	269.000,01
Просјечна површина објекта (m ²)	2.186,65
Укупна површина објекта (m ²)	134.514,50
Просјечни коефицијент проласка топлоте прије енергетске санације објекта у (W/m ² K)	1,83
Просјечни коефицијент проласка топлоте после енергетске санације објекта у (W/m ² K)	0,46

Табела 4 Подаци о вањској овојници објеката који су били предмет енергетске санације.

Број објеката	Вањска овојница						Фактор облика
	Волумен гријаног дијела објекта		Површина објеката		Просјечни коефицијент проласка топлине		
					Прије сценарија	Послије сценарија	
	Укупан волумен (m³)	Просјечан волумен по објекту (m³)	Укупна површина (m²)	Просјечна површина по објекту (m²)	(W/m²K)		f _o (m³)
76	269.000,01	4.480,34	134.514,50	2.186,65	1,87	0,48	0,76

Табела 5 Преглед резултата прије provedбе мјера енергетске ефикасности

Број објекта	ПРЕГЛЕД РЕЗУЛТАТА ТОПЛИНСКИХ ПОТРЕБА ЗА МОДЕЛИРАНО СТАЊЕ ПРИЈЕ ПРОВЕДБЕ МЈЕРА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ							
	Потребна топлинска енергија Q_H, nd	Специфична потребна топлинска енергија Q''_H, nd	Испоручена топлинска енергија Q_H, del	Специфична испоручена топлинска енергија Q''_H, nd, del	Допуштена топлинска енергија Q''_H, nd, dop	Релативна специфична годишња потребна енергија за гријање Q''_H, nd, rel	Ен, разред објекта (просј.)	Годишња емисија CO_2
	(kWh/god)	(kWh/m ² god)	(kWh/god)	(kWh/m ² god)	(kWh/m ² god)	%		(t/god)
67	13.061.383,44	16.697,06	2.166.049.645,00	2.760.193,68	4.052,67	27.890,90	Д	4.717,22

Табела 6 Преглед резултата provedбе мјера енергетске ефикасности

Број објекта	ПРЕГЛЕД РЕЗУЛТАТА ПРОРАЧУНА ТОПЛИНСКИХ ПОТРЕБА ЗА МОДЕЛИРАНО СТАЊЕ ПОСЛИЈЕ ПРОВЕДБЕ МЈЕРА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ							
	Потребна топлинска енергија Q_H, nd	Специфична потребна топлинска енергија Q''_H, nd	Испоручена топлинска енергија Q_H, del	Специфична испоручена топлинска енергија Q''_H, nd, del	Допуштена топлинска енергија Q''_H, nd, dop	Релативна специфична годишња потребна енергија за гријање Q''_H, nd, rel	Ен, разред објекта (просј.)	Годишња емисија CO_2
	(kWh/god)	(kWh/m ² god)	(kWh/god)	(kWh/m ² god)	(kWh/m ² god)	%		(t/god)
67	5.813.354,34	8.048,75	5.105.942,13	6.438,35	4.052,67	13.144,42	Б	2.121,84

Табела 7 Енергетски и еколошки резултати мјера ефикасности мјера енергетске ефикасности на 67 јавних објеката Града Добој

Број објекта	Енергетски и еколошки резултати	
	Уштеда испоручене топлотне енергије	Смањење емисије CO_2
	(kWh/god)	(tCO ₂ /god)
67	2.156.714.549,99	2.644,89

3.1. Резултати смањења емисија CO_2 у односу на базну и контролну годину

Анализом резултата provedених мјера енергетске ефикасности у Граду Добој, можемо рећи да су остварени завидни резултати у погледу смањења потрошње финалне енергије и смањењу емисија CO_2 . Само у сектору јавних

објекта, остварено је смањење емисије CO₂ у односу на базну годину за 63,52%, док је у односу на контролну годину то смањење 44,32%. Ово указује на изузетно добро планирање и улагање средстава усмјерених ка остварењу циљева SECAP документа.

Табела 8 Остварено смањење емисија CO₂ у односу на базну годину, контролну и у периоду од 202. -2024.

Сектор	Базни инвентар у 2013. години	Контролни инвентар у 2020. години	Остварено смањење емисије CO ₂ до 2020.	Остварено у смањење емисије CO ₂ у периоду 2020. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Смањење CO ₂ по сеткорима (%)
Сви јавни објекти на подручју Града Добој	9.109,42	5.967,64	3.141,78	2,644,89	5.786,67	63,52

Табела 9 Остварено смањење емисије CO₂ у односу на базну годину, контролну и у периоду 2020.-2024.

Сектор	Базни инвентар у 2013. години	Контролни инвентар у 2020. години	Остварено смањење емисије CO ₂ до 2020.	Остварено у смањење емисије CO ₂ у периоду 2020. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Смањење CO ₂ по сеткорима (%)
Сви јавни објекти на подручју Града Добој	9.109,42	5.967,64	3.141,78	2,644,89	5.786,67	44,32

4. АНАЛИЗА СПРОВЕДЕНИХ МЈЕРА УСМЈЕРЕНИХ КА СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ CO₂ У СЕКТОРУ ЈАВНЕ РАСВЈЕТЕ ГРАДА ДОБОЈА

Према подацима добијеним од представника града Добој у периоду од 2020. до 2024. године, извршена је велика санација система јавне расвјете, како у самој градској зони Града Добој, тако и у приградским насељима и мјесним заједницама. Укупно 6372 расвјетна тијела (сијалице) су замјењене новим, енергетски ефикасним LED сијалицама.

Осим значајне уштеде енергије, остварено је значајно смањење емисије CO₂, те унапријеђен систем јавне расвјете, који обезбјеђује квалитетнију, дуготрајнију и одрживију расвјету на подручју Града Добој.

У наредним табелама, приказани су кључни подаци о енергетским својствима јавне расвјете прије и послје енергетске санације. Такође, приказани су и економски и еколошки параметри спроведених мјера.

Табела 10 Стање јавне расвјете прије мјера енергетске ефикасности

СТАЊЕ ПРИЈЕ			
Број комада	Укупно инсталисана снага (W)	Број сати рада годишње	Потрошња годишње (kW/h)
6372	642.560	3.875,30	2.901.112,76

Табела 11 Стање јавне расвјете послје мјера енергетске ефикасности

СТАЊЕ ПОСЛИЈЕ			
Број комада	Укупно инсталисана снага (W)	Број сати рада годишње	Потрошња годишње (kW/h)
6383	499.800	3.875,30	1.936.874,94

Табела 12 Резултати мјера енергетске ефикасности на систему јавне расвјете

Потрошња прије (kWh/god)	2.490.112,77
Потрошња послје (kWh/god)	1.936.874,94
Смањење (kWh/god)	533.237,83
Емисије tCO ₂ прије	1.992,09
Емисије tCO ₂ послје	1.549,50
Смањење емисије tCO ₂ /god	442,59
Смањење емисије tCO ₂ (%)	22,22

4.1. Резултати смањења емисија CO₂ у односу на базну и контролну годину

Анализом резултата проведених мјера енергетске ефикасности у Граду Добој, можемо рећи да су остварени завидни резултати у погледу смањења потрошње финалне енергије и смањењу емисија CO₂. У сектору јавне расвјете, остварено је смањење емисије CO₂ у односу на базну годину за 23,61%, док је у односу на контролну годину то смањење 21,62%.

Примјетно је да је емисија CO₂ у контролној години била већа него у базној, док се крајем 2024. године остварило смањење емисије CO₂, у односу на базну али и контролну годину. Ово указује на изузетно добро планирање и улагање средстава усмјерених ка остварењу циљева SECAP документа.

Табела 13 Остварено смањење емисија CO₂ у односу на базну годину, контролу и у периоду 2020.-2024.

Сектор	Базни инвентар у 2013. години	Контролни инвентар у 2020. години	Остварено смањење емисије CO ₂ до 2020.	Остварено у смањење емисије CO ₂ у периоду 2020. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Смањење CO ₂ у односу на базну годину (%)
Јавна расвјета	1.349,15	1.473,18	124,03	442,59	318,56	23,61

Табела 14 Остварено смањење емисија CO₂ у односу на контролну годину

Сектор	Базни инвентар у 2013. години	Контролни инвентар у 2020. години	Остварено смањење емисије CO ₂ до 2020.	Остварено у смањење емисије CO ₂ у периоду 2020. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Смањење CO ₂ у односу на контролну годину (%)
Јавна расвјета	1.349,15	1.473,18	124,03	442,59	318,56	21,62

4.2. Резултати смањења емисија CO₂ у сектору јавних објеката и јавне расвјете у односу на базну и контролну годину укупних емисија у граду Добоју

У наредним табелама приказано је укупно смањење емисија CO₂ у односу на базну и контролну годину. С обзиром да је истекло скоро пола периода имплементације SECAP документа (2020. До 2030.), гдје је планирано смањење укупних емисија CO₂ за 40%, неопходно је било утврдити тренутно стање, односно тренд постизања зацртаних резултата.

На основу постигнутих резултата, односно укупног смањења емисија CO₂ у Граду Добој, за 23,61% у односу на базну годину, те с обзиром на чињеницу да преостаје још период од 6 година до истека рока за смањење планираних 40%, можемо рећи да је Град Добој урадио одличан посао и на путу је да постигне зацртани циљ.

Табела 15 Остварено смањење емисија CO₂ у односу на контролну годину

Сектор	Базни инвентар у 2013. години	Контролни инвентар у 2020. години	Остварено смањење емисије CO ₂ до 2020.	Остварено у смањење емисије CO ₂ у периоду 2020. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Смањење CO ₂ у односу на контролну годину (%)
Сви сектори	203.331,03	166.592,11	36.738,92	3.087,48	39.826,40	23,91

Табела 16 Остварено смањење емисија CO₂ у односу на базну годину.

Сектор	Базни инвентар у 2013. години	Контролни инвентар у 2020. години	Остварено смањење емисије CO ₂ до 2020.	Остварено у смањење емисије CO ₂ у периоду 2020. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.	Остварено смањење емисије CO ₂ у периоду 2013. до 2024.
	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Емисије CO ₂ (tCO ₂)	Смањење CO ₂ у односу на базну годину (%)
Сви сектори	203.331,03	166.592,11	36.738,92	3.087,48	39.826,40	19,59

5. ИНВЕСТИРАНА СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ SECAP-а У ПЕРИОДУ 2020 – 2024

За потребе реализације SECAP-а, Град Добој је у периоду од 2020. године до 2024. године издвојио значајна средства, са фокусом на утопљавање, односно повећање енергетске ефикасности јавних објеката на подручју града, јавне расвјете и систем водоснабдијевања.

Узимајући у обзир секторе који највише утичу на емисије CO₂ на подручју Града Добоја, а посебно сектор зградарства, у овом случају јавни објекти те јавна расвјета, инвестиције се сматрају веома оправданим.

Поред евидентних резултата и примарних циљева који се желе постићи, инвестиције у енергетску ефикасност, како јавних објеката, тако и јавне расвјете, доприносе постизању додатних бенефита, као што је остваривање „зелених“ радних мјеста, те свеукупно доприноси повећању ланца вриједности.

Град Добој је у поменутом периоду инвестирао 2.630.450,25 KM у енергетску санацију јавних објеката, 4.799.817,36 KM у унапријеђење система јавне расвјете и 6.552.877,25 KM у пројекте водоснабдијевања на подручју Града Добоја. Укупна вриједност инвестиције у периоду 2020 – 2024 износи 13.983.144,90 KM.

Поменути додатни ефекти инвестиције у енергетску ефикасност, поред бољег комфора рада и боравка у санираним објектима, смањења потрошње енергије, финансијских уштеда и смањења емисије CO₂, доприносе запошљавању радне снаге, односно креирању тзв. „зелених радних мјеста“, који се веома лако могу прорачунати у односу на инвестирана средства.

На основу анализе коју је спровео УНДП у Босни и Херцеговини, остварена радна мјеста се прорачунавају по принципу број остварених година запослења по раднику у односу на одређени износ уложеног новца. У случају Града Добој, овај принцип се може примијенити на инвестирана средства у енергетску санацију јавних објеката, док је прорачун за унапријеђење система јавне расвјете другачији и прорачунава се на основу искустава неколико међународних инвестиционих фондова.

Према њиховим израчунима, у пројектима енергетске ефикасности у јавном сектору 1 милион еура улагања у мјере ЕЕРЕ (енергетска ефикасност и обновљиви извори) ствара око 96 ФТЕ радних мјеста (ФТЕ – пуно радно вријеме на период од једне године).

У сљедећој табели дат је приказ остварених „зелених радних мјеста“, као и процјена поврата средстава у јавне буџете по основи остварења личних прихода радника.

Табела 17 Економски резултати мјера енергетске ефикасности на 67 јавних објеката Града Добој

Број објеката	ЕКОНОМСКИ ПАРАМЕТРИ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТИ ЈАВНИХ ОБЈЕКТА						
	Укупна инвестиција	Број отворених радних мјеста на период од 1 год. По уложених 1 мил. КМ	Испоручена топлинска енергија Q _{н, del}	Просјечна бруто плата	Укупно остварено плата (бруто)	Укупно остварено плата (нето)	Остварени приходи по основу пореза и доприноса
	КМ	Број радника	Број радника	КМ	КМ	КМ	КМ
67	2.630.450,25	48	126	2.392,00	302-017,78	196.336,81	105.680,97

У сектору јавне расвјете, значајно мање је остварено „зелених“ радних мјеста, из разлога што је сам процес унапријеђења система јавне расвјете, конкретно замјена енергетске неефикасних са енергетски ефикасним расвјетним тијелима значајно једноставнија и мање захтјевна по питању ангажмана радне снаге.

Према процјенама, односно искуствима у овој области у региону, од укупно инвестираних средстава око 5% од укупне инвестиције одлази на радну снагу. У сљедећој табели дат је приказ остварених „зелених радних мјеста“, као и процјена поврата средстава у јавне буџете по основи остварења личних прихода радника.

Табела 18 Економски резултати мјера унапређења система јавне расвјете

Укупна инвестиција	Трошак радне снаге на спровођењу унапређења система јавне расвјете	Просјечна бруто плата	Укупно остварено „зелених радних мјеста“ на период од 1 год.
КМ	КМ	КМ	Број радника
4.799.817,36	239.991	2.392,00	8,36

У сљедећој табели дат је приказ остварених „зелених радних мјеста“, као и процјена поврата средстава у јавне буџете по основи остварења личних прихода радника сумарно за енергетску санацију јавних објеката и унапријеђење система јавне расвјете.

Табела 19 Економски резултати мјера унапређења система јавне расвјете

Укупна инвестиција	Остварено „зелених радних мјеста“ на период од 1 год,	Укупно остварено плата	Остварени приходи по основу пореза и и доприноса
КМ	Број радника	КМ	КМ
7.430.267,61	134	542.008,78	189.657,84